Fotograf/fotografka architektury a krajiny (kód: 34-039-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů: Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání: Fotograf
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích	4
Volba vhodného druhu fotografické techniky pro fotografii architektury a krajiny	4
Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování architektury a krajiny	4
Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru architektury a krajiny	4
Zhotovování snímků architektury	4
Zhotovování snímků krajiny	4
Úprava snímků architektury a krajiny s využitím grafických programů	5
Příprava fotografického snímku pro další zpracování	4
Zhotovování kontrolního fotografického snímku na náhledové tiskárně	4
Archivování obrazových materiálů a digitálních dat	3
Příprava digitálního obrazu pro export na web, pro tisk a další použití	4
Vedení povinné dokumentace k fotografické zakázce	4
Prezentace fotografických prací v závislosti na konkrétní situaci při jednání se zákazníkem	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 22.08.2023

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést dělení fotografických přístrojů podle konstrukce a popsat jejich použití	Ústní ověření
b) Vysvětlit rozdílnosti základních typů fotografických přístrojů a jejich funkcí	Ústní ověření
c) Popsat základní příslušenství fotografických přístrojů a jeho použití	Ústní ověření
d) Popsat druhy záznamových médií používaných pro ukládání fotografického obrazu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného druhu fotografické techniky pro fotografii architektury a krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést vhodný fotografický přístroj pro fotografování architektury a krajiny, popsat jeho technické parametry	Ústní ověření
b) Zvolit vhodný druh fotografického objektivu a filtrů pro modelovou fotografickou situaci a zdůvodnit jejich použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat vhodné fotografické příslušenství a další vybavení pro práci v oblasti fotografie architektury a krajiny	Ústní ověření
d) Předvést manipulaci s fotografickým přístrojem a jeho příslušenstvím, vysvětlit základní operace s ním	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování architektury a krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Využívat různé světelné situace a směry přirozeného světla ve fotografii architektury a krajiny	Praktické předvedení
b) Popsat využití umělého světla při fotografování interiéru	Ústní ověření
c) Objasnit problematiku teploty chromatičnosti světla a význam funkce nastavení (vyvážení) bílé	Ústní ověření
d) Změřit a nastavit správnou hodnotu expozice, vysvětlit využití měření dopadajícího a odraženého světla	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat využití funkce HDR (zvýšení dynamického rozsahu obrazu)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru architektury a krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat nejdůležitější kompoziční principy tvorby fotografického obrazu	Ústní ověření
b) Zvolit vhodné stanoviště a úhel pohledu pro záběr krajiny, exteriéru a interiéru architektury	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit rozdíly v použití základních objektivů, širokoúhlých objektivů, teleobjektivů a speciálních objektivů s ohledem na perspektivní zkreslení a hloubku ostrosti záběru	Ústní ověření
d) Popsat a vysvětlit použití speciálních objektivů a přístrojů pro fotografii architektury	Ústní ověření
e) Předvést využití jednotlivých objektivů pro různé případy fotografie architektury a krajiny	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Předvést použití speciálních objektivů a přístrojů pro fotografii architektury	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování snímků architektury

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zařízení a fotografický přístroj pro zhotovení snímku architektury	Praktické předvedení
b) Zhotovit snímky exteriéru architektury s využitím formátu na šířku a na výšku	Praktické předvedení
c) Zhotovit snímky interiéru architektury s využitím formátu na šířku a na výšku, zvolit vhodný způsob osvětlení	Praktické předvedení
d) Předvést prezentaci snímků ve formě neupravených digitálních záznamů včetně přístroje a použitého příslušenství, kterými byly zhotoveny	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování snímků krajiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zařízení a fotografický přístroj pro zhotovení snímku krajiny	Praktické předvedení
b) Posoudit světelnou situaci a využít přirozeného světla při snímku krajiny	Praktické předvedení
c) Zhotovit snímky krajiny s využitím různé perspektivy	Praktické předvedení
d) Předvést prezentaci snímků ve formě neupravených digitálních záznamů včetně přístroje a použitého příslušenství, kterými byly zhotoveny	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava snímků architektury a krajiny s využitím grafických programů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přenést digitální obraz z fotografického přístroje do počítače	Praktické předvedení
b) Popsat grafické programy vhodné pro úpravy fotografického obrazu, porovnat jejich funkce, zvolit nejvhodnější grafický program pro danou zakázku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Upravit jasovou a barevnou tonalitu fotografického obrazu s použitím vrstev úprav (pomocí funkcí: úrovně, křivky, odstín/sytost)	Praktické předvedení
d) Provést jednoduché opravy obrazu ve vrstvách pomocí nástrojů pro retuš	Praktické předvedení
e) Provést dodatečnou úpravu snímku pomocí funkce perspektiva	Praktické předvedení
f) Popsat jednotlivé datové formáty používané v grafických programech, zvolit vhodný datový formát pro uložení obrazu a obraz uložit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava fotografického snímku pro další zpracování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést předtiskovou přípravu snímku a převedení do tiskového modelu CMYK s příslušným barevným prostorem, současně ponechat kopii souboru v modelu RGB s příslušným barevným prostorem	Praktické předvedení
b) Provést konečnou přípravu snímku pro zhotovení fotografie	Praktické předvedení
c) Objasnit volbu barevných modelů RGB a CMYK a příslušných barevných prostorů pro jednotlivé druhy konečného zpracování fotografie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování kontrolního fotografického snímku na náhledové tiskárně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést druhy materiálů vhodných pro tisk obrazu, popsat jejich vlastnosti	Ústní ověření
b) Nastavit funkce a připravit tiskárnu pro tisk obrazu včetně implementace systému správy barev	Praktické předvedení
c) Vytisknout kontrolní náhled snímku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Archivování obrazových materiálů a digitálních dat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vhodná média určená k archivaci digitálního obrazu, jejich použití a péči o ně	Ústní ověření
b) Popsat možnosti ukládání digitálních dat	Ústní ověření
c) Provést uložení digitálních dat na vhodné médium	Praktické předvedení
d) Popsat možnosti archivace obrazových materiálů (filmů, fotografií, tisků)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava digitálního obrazu pro export na web, pro tisk a další použití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Upravit velikost snímku a jeho rozlišení s ohledem na možnosti internetového transportu	Praktické předvedení
b) Předvést stahování snímku z internetu do počítače	Praktické předvedení
c) Popsat a provést odeslání snímků z počítače pomocí elektronické pošty a datových úložišť	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení povinné dokumentace k fotografické zakázce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v právních předpisech v oblasti ochrany osobních dat a autorských práv ve vztahu k fotografii	Ústní ověření
b) Popsat způsob vedení zakázkové knihy	Ústní ověření
c) Vystavit fakturu a zjednodušený daňový doklad za fotografické služby/práce, vysvětlit náležitosti kolem příjmu a výdeje peněžních částek	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést způsob evidence objednávek a tvorby rozpočtu, vytvořit rozpočet pro danou fotografickou zakázku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prezentace fotografických prací v závislosti na konkrétní situaci při jednání se zákazníkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob komunikace se zákazníkem při sjednávání a odevzdávání fotografické zakázky	Ústní ověření
b) Prezentovat nabídkové portfolio fotografických prací a dohodnout podmínky provedení dané zakázky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést zhotovenou fotografickou zakázku při předání zákazníkovi	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://nsp.cz/jednotka-prace/fotograf).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

Uchazeč má po dohodě se zkoušejícím právo používat při vykonávání praktické části zkoušky vlastní fotografický přístroj s příslušenstvím.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Zkoušející zadá uchazeči při zahájení zkoušky konkrétní parametry zakázky, která bude mj. předmětem zkoušky, a určí reálný objekt (budovu) v určitém architektonickém slohu, v jehož exteriéru a interiéru bude probíhat část zkoušky. Autorizovaná osoba dále určí stanoviště v terénu s menším počtem budov, z něhož bude uchazeč pořizovat snímky krajiny.

U odborné způsobilosti Volba vhodného druhu fotografické techniky pro fotografii architektury a krajiny:
kritérium b): zkoušející připraví 5 modelových fotografických situací. Uchazeč si k řešení vybere 2 z nich.

U odborné způsobilosti Zhotovování snímků architektury:
kritérium b):
uchazeč zhotoví minimálně 4 ks snímků exteriéru architektury daného objektu podle zadání, z nichž alespoň 2 zaznamenají objekt jako celek, ostatní budou polocelek nebo detail;
kritérium c):
uchazeč zhotoví minimálně 2 ks snímků interiéru architektury daného objektu podle zadání.

U odborné způsobilosti Zhotovování snímků krajiny:
kritérium c):
uchazeč zhotoví minimálně 3 ks různých snímků krajiny s budovami i bez budov podle zadání.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná

osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oblasti fotografie a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti fotografie nebo užité fotografie a médií a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti fotografie nebo užité fotografie a médií a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na fotografii nebo užitou fotografii a média a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
e) Profesní kvalifikace 34-039-M Fotograf/fotografka architektury a krajiny a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- fotografický ateliér
- profesionální digitální fotografický přístroj s příslušenstvím (záznamové médium s velkou kapacitou, univerzální ultrazoomový objektiv, zábleskové nebo stálé fotografické osvětlovací zařízení pro fotografování interiéru, baterie nebo akumulátor, stativ, objektivové filtry – šedý, UV a polarizační)
- počítač vybavený monitorem a programem pro profesionální využití pro zpracování digitální fotografie (např. Photoshop), přístup k internetu
- tiskárna pro tisk barevných i černobílých fotografií do velikosti formátu A4
- 1 balení fotografického papíru formátu A4, zakázková kniha
- formulář faktury, formulář zjednodušeného daňového dokladu

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Asociace profesionálních fotografů ČR

Hodnoticí standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.